

ชีววิทยาบางประการของปลาปากคมชนิด *Saurida elongata*
(Temminck & Schlegel, 1846) บริเวณอ่าวไทยตอนล่าง

ธิดารัตน์ คงชัย* ธเนศ ศรีถกล และวิโรจน์ คงอาษา
ศูนย์วิจัยและพัฒนาประมงทะเลอ่าวไทยตอนล่าง (สงขลา)

บทคัดย่อ

เก็บตัวอย่างปลาปากคมชนิด *Saurida elongata* (Temminck & Schlegel, 1846) จากเครื่องมือประมงอวนลากแผ่นตะเฒ่าและอวนลากคู่ที่ทำเทียบเรือประมงบริเวณอ่าวไทยตอนล่างในจังหวัดนครศรีธรรมราช และสงขลา และเรือสำรวจประมง 9 ระหว่างเดือนมกราคมถึงธันวาคม พ.ศ. 2549 เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความยาวเหยียดกับน้ำหนักตัว ความยาวเหยียดกับความยาวมาตรฐาน อัตราส่วนเพศผู้ต่อเพศเมีย ขนาดแรกเริ่มสืบพันธุ์ และฤดูวางไข่ พบว่าปลาปากคมจำนวน 2,638 ตัว มีช่วงความยาวเหยียด 15.00-43.00 (25.95±0.09) เซนติเมตร เป็นปลาเพศผู้ 1,151 ตัว ช่วงความยาวเหยียด 15.50-39.30 (24.83±0.11) เซนติเมตร และปลาเพศเมีย 1,487 ตัว ช่วงความยาวเหยียด 15.00-43.00 (26.82±0.13) เซนติเมตร มีสมการความสัมพันธ์ระหว่างความยาวเหยียดกับน้ำหนักตัวของปลารวมเพศ เพศผู้ และเพศเมีย คือ $W=0.0051TL^{3.1087}$ $W=0.0064TL^{3.0406}$ และ $W=0.0044TL^{3.1546}$ ตามลำดับ สมการความสัมพันธ์ระหว่างความยาวเหยียดกับความยาวมาตรฐาน คือ $TL=0.8275+1.1520SL$ $TL=0.8860+1.1495SL$ และ $TL=0.7853+1.1535SL$ ตามลำดับ ปลาปากคมมีอัตราส่วนเพศผู้ต่อเพศเมียเท่ากับ 1:1.29 ขนาดแรกเริ่มสืบพันธุ์ของปลาเพศผู้และเพศเมีย เท่ากับ 22.69 และ 30.76 เซนติเมตร ตามลำดับ และสามารถวางไข่ได้ตลอดปี มีช่วงวางไข่สูงระหว่างเดือนพฤศจิกายนถึงกุมภาพันธ์

คำสำคัญ: ปลาปากคม ชีววิทยาอ่าวไทยตอนล่าง

*ผู้รับผิดชอบ : ๙๙/๑ ถ.วิเชียรชม ต.บ่อยาง อ.เมือง จ.สงขลา ๙๐๐๐ โทร. ๐ ๙๔๓๑ ๒๕๕๕

e-mail : thidarat_dof@yahoo.com

Some Biological Aspects of Slender Lizardfish (*Saurida elongata* (Temminck & Schlegel, 1846)) in the Southern Gulf of Thailand

Thidarat Khongchai* Thanate Sritakon and Wirot Kongasa

Southern Marine Fisheries Research and Development Center (Songkhla)

Abstract

Slender lizardfish, *Saurida elongata* (Temminck & Schlegel, 1846), had been sampled since January-December 2006 from the otter board trawlers and the paired trawlers which landed at the fishing ports along the southern Gulf of Thailand in Nakhon Si Thammarat and Songkhla provinces. The sampling got also from the research vessel Pramong 9 which operated in the area. Sampling analyze were the relationships between total length (TL) and body weight (W), total length and standard length (SL), sex ratio, size at first maturity and spawning seasons. The results showed that the total 2,638 slender lizardfish as had 15.00-43.00 cm of total length (25.95±0.09 cm). There were 1,151 males that had 15.50-39.30 cm of TL (24.85±0.01 cm) and 1,487 females that had 15.00-43.00 cm of TL (26.82±0.13 cm). The relationship equations between total length and weight were $W=0.0051TL^{3.1087}$ for both sexes, $W=0.0064TL^{3.0406}$ for males, and $W=0.0044TL^{3.1546}$ for females. The relationship equations between total length and standard length were $TL=0.8275+1.1520SL$ for both sexes, $TL=0.8860+1.1495SL$ for males, and $TL=0.7853+1.1535SL$ for females. The sex ratio of male to female was 1:1.29. The average total length at first maturity of male and female were 22.69 and 30.76 cm, respectively. It was also found that the slender lizardfish spawned all year round with peak in November - February.

Key words : *Saurida elongata*, biology, southern Gulf of Thailand

*Corresponding author : 79/1 Wichianchom Rd., Bo-Yang, Muang, Songkhla 90000 Tel. 0 7431 2595

e-mail : thidarat_dof@yahoo.com